

Agrární obzor

5/2022 ZEMĚDĚLSTVÍ A POTRAVINÁŘSTVÍ Potravinářský obzor

**Země
Živitelka**
představila
nové držitele
„Zlatého
klasu“

5

**Zdravá
zvířata**
začínají
výživou
mláďat

14

Technologie
Olmix – stimulace
příznivých
biologických
procesů v živočišné
výrobě

19

Strážnice již
podeváté
hostila **Den
zemědělské
techniky**

46

Strategický plán SZP cílí především na ekologii

Nový Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 (Strategický plán SZP), který připravilo Ministerstvo zemědělství (MZe), bude zaměřen na udržitelné zemědělství a ekologické hospodaření s ohledem na životní prostředí. Celkem zemědělci, potravináři a lesníci prostřednictvím Strategického plánu SZP získají přibližně 200 miliard korun (asi 8 miliard eur) z evropského a národního rozpočtu. Materiál schválila 12. 10. 2022 vláda.

„Strategický plán SZP jsme připravili podle aktuálních i dlouhodobých potřeb zemědělství, potravinářství a lesnictví, přičemž jsme se hodně zaměřili na ekologii. O podobě plánu jsme už od začátku jednali se zainteresovanými institucemi a zástupci zemědělství, potravinářství a lesnictví. Nejvíce peněz nasměrujeme do podpory ekonomicky životaschopného zemědělství. Podpora funguje jako základní záchranná síť pro udržení konkurenceschopnosti našich zemědělců a pro zajištění dostatku potravin. Pomáhá vybalancovat nestálost zemědělských trhů a příjmů zemědělců v současné době,“ uvedl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Hlavní změnou v novém Strategickém plánu je zavedení podpory na první hektary ve výši 23 %. Tato platba bude určena na prvních 150 hektarů všech zemědělských podniků - a to bez ohledu na jejich velikost. Chystané změny výrazně podpoří men-

ší a střední zemědělce, tak, jak požadovala Evropská komise. Současně ale zajistí dostatečnou podporu i pro větší podniky, které budou hospodařit v souladu s dotačními pravidly.

„Naplníme tak programové prohlášení vlády, kdy jsme se zavázali, že budeme podporovat menší i střední zemědělské podniky a jejich prostřednictvím dobrou péči o půdu, krajinu a vodu. Prioritou je proto i ekologické zemědělství. Do roku 2030 chceme v ekologickém režimu spravovat čtvrtinu veškeré zemědělské půdy. Samozřejmě s přihlédnutím k aktuální situaci a potřebě zajistit obyvatelům dostatek kvalitních potravin,“ řekl ministr Zdeněk Nekula.

Mimořádná situace si vyžádala úpravu plánů

Právě kvůli aktuální situaci, drahým vstupům (energie, krmiva), zdražování a invazi Ruska na Ukrajinu už EU některé plány upravila. Napří-

Zemědělci budou moci získat podporu na využívání postupů precizního zemědělství.

klad umožnila v příštím roce výjimky, které ministr Nekula potvrdil. Na jejich základě bude možné osít i pole, jenž by jinak povinně kvůli ekologii musela ležet ladem. Zemědělci také nebudou muset v roce 2023 pěstovat na jednom pozemku jinou plodinu než v předešlém roce. Česká republika tak umožní zemědělcům zaměřit se především na pěstování plodin k dalšímu potravinářskému zpracování. Tyto výjimky se však nevztahují na tzv. ekoplatbu. Zemědělec, který o ni bude v roce 2023 žádat, musí naplnit všechny podmínky eko-

platby (včetně požadovaného procenta neprodukčních, tedy neosetých ploch).

Nový Strategický plán SZP počítá i se specifickou situací znevýhodněných (např. horských) oblastí a v citlivých odvětvích, nezbytných pro sociální a územní rovnováhu (chov skotu, pěstování ovoce, zeleniny a chmele, apod.). Dotace se použijí na zachování druhové pestrosti, boj proti erozi, na zadržování vody v krajině a přípravu na změnu klimatu.

„Chceme zlepšovat i životní podmínky zvířat, především ustájení skotu a prasat. Cestu

vidíme v zavádění důslednějších preventivních hygienických opatření a také postupů, které budou zmírňovat stres ustájených zvířat. Podobně se zaměříme na prostředky na ochranu rostlin. A i když Česká republika nemá v rámci EU příliš vysokou spotřebu, budeme pracovat na jejím dalším snížení. Souvisejícím efektem bude zajištění nezávadné pitné vody bez pozůs-

tatků pesticidů,“ řekl Zdeněk Nekula.

Navýší se plochy erozně ohrožených půd

Nové zemědělské postupy budou v krajině patrné již od příštího roku. Zemědělci, kteří hospodaří na silně erozně ohrožených polích, nebudou moci pěstovat mo-

pokračování na str. 2

INZERCE

GECCENTRUM
GC ÚPRAVY®
zemědělská kancelář
www.gcupravy.cz

PRIMA
k.s. KROMĚŘÍŽ Tel. 728 054 627
PRODEJ TECHNIKY
MERLO
PÖTTINGER
CASE IH
AGRICULTURE

NEKVINDA
zemědělská technika
náhradní díly
pneumatiky
ložiska
autobaterie
www.nekvinda.cz

Zetor
600
MITRENGA
zemědělská a lesnická technika
PRODANÝCH TRAKTORŮ
www.mitrenga.cz

IP
Váš obchodní partner

T-AGRO
www.t-agro.cz
VÁŠ PRODEJCE
NÁHRADNÍCH DÍLŮ

Prodej a servis zemědělské techniky
Nabídka strojů **CLAAS**
Kombajny
Řezačky
Traktory
Blíží k nabídce na tel. a www.
tel.: 602 770 504, 602 711 280
www.agroservis.cz

KNÍŽNÍ NOVINKA
STROMY
PRO SÍDLA
A KRAJIN
Zdeněk Málek
Zdeněk Křížbauer
Petr Hruščák
více na straně 54
a www.agriprint.cz

Strategický plán společné zemědělské politiky cílí především na ekologii

pokračování ze str. 1

no kulturu (tedy jednu plodinu) na ploše větší než 10 hektarů. Budou muset pole rozčlenit ochrannými pásy, krajinnými prvky nebo prostřídáním více plodin. Podmínka se týká přibližně 4 % výměry orné půdy. Od roku 2024, kdy je plánováno výrazné rozšíření erozně ohrožených ploch, bude omezení platit na téměř 17 % výměry orné půdy.

Další ochranné pásy nově vzniknou podél vodních toků. Budou minimálně 6 metrů široké (s ještě vyšší podporou, pokud budou široké 12 metrů), oseté trávou a bude na nich zakázáno používat hnojiva a pesticidy. Kvalitě půdy napomůže nová podmínka doplňování organické složky do půdy - ať už to bude zapravením statkových hnojiv, kompostů, nebo například mezplodinami pěstovanými na zelené hnojení.

Nově budou zemědělcům umožněno získat dotaci, pokud použijí postupy precizního zemědělství, a i nadále budou moci čerpat investiční dotace na technologie. Podpora rozšiřování těchto postupů do praxe bude jedním z klíčových faktorů rozvoje zemědělství, které bude šetrnější k životnímu prostředí, lépe ochrání přírodní zdroje, biodiverzitu a přispěje ke kvalitě a bezpečnosti potravin. Precizní zemědělství představuje také jeden z nástrojů, který přispěje k naplnění Zelené dohody.

Důraz je kladen na prvovýrobu a zpracování produkce

Společná zemědělská politika (SZP) pro období 2023-2027 byla Radou Evropské unie formálně přijata již v prosinci loňského roku. Oproti předešlé SZP se tato nová prezentuje jako spravedlivější, ekologičtější, více zaměřená na výkonnost, usilující o zajištění udržitelné budoucnosti pro evropské zemědělce, nabízející cílenější podporu menším zemědělským podnikům a poskytující členským státům větší flexibilitu v přizpůsobování opatření místním podmínkám. Na SZP připadá rozpočet zhruba 386,6 miliard eur, tedy přibližně třetina rozpočtu EU. Má zajišťovat tři hlavní cíle: pro občany EU cenově dostupné a bezpečné potraviny, pro zemědělce odpovídající životní úroveň a zachovávat přírodní zdroje a chránit životní prostředí.

PEZ

Plánovaná opatření zahrnují i zachování stálých kultur, jako jsou vinice a sady.

Strategický plán SZP by se měl zaměřit také na zlepšení podmínek ustájení skotu.

Strategický plán SZP pak představuje klíčový nástroj podpory zemědělského sektoru a venkova pro období 2023-2027. Stanovuje zemědělské, potravinářské a lesnické cíle, na které půjdou zemědělské dotace z evropských a národních zdrojů. Vyčítá přitom z potřeb rozvoje venkova a zvyšování kvality životního prostředí.

Nový Strategický plán SZP zahrnuje také podporu podnikatelských aktivit s důrazem na zemědělskou prvovýrobu i následné zpracování zemědělské produkce, stejně jako motivaci vstupu mladých lidí do zemědělství. Podpora půjde rovněž do lesního hospodářství, kde je třeba reagovat na špatný zdravotní stav lesních porostů a zlepšit jejich odolnost. Konkrétní opatření by měla spočívat v úpravě porostní skladby postřednictvím zpevňujících dřevin, obnově lesů po kalamitách a rekonstrukci porostů náhradních dřevin. Ke stabilizaci lesních porostů přispěje i zajištění vodního režimu v lesích. Zachování stálých kultur (lesy, sady, vinice) posílí stabilní sekvestrační schopnost.

Strategický plán SZP bude čerpat finance ze dvou zemědělských fondů EU. Z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) je pro ČR vyčleněno 4,275 miliardy eur na přímé platby (asi 107 miliard korun), 5 milionů eur (asi 125 milionů korun) na sektor vína a 2 miliony eur (asi 50 milionů korun) na včelařství. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) podpoří rozvoj venkova částkou 1,296 miliardy eur (asi 32 miliard korun). Podle rozhodnutí české vlády bude podíl z národního rozpočtu přibližně 2,3 miliardy eur (asi 57 miliard korun). Celkem tak rozpočet Strategického plánu SZP dosáhne přibližně 8 miliard eur (asi 200 miliard korun). Po projednání vládou bude Strategický plán odeslán k oficiálnímu schválení Evropskou komisí.

Udržitelné hospodaření a produkce potravin je prioritou

O uhlíkovém zemědělství, společném přístupu členských států k připravované unijní legislativě pro udržitelné používání pesticidů a o podpoře rozvoje výzkumu a vývoje jednali 7.10.2022 v Pezinku na Slovensku ministři zemědělství zemí V4+4. Věnovali se také situaci na trhu v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu. Na závěr jednání, kterého se zúčastnil i komisař pro zemědělství Janusz Wojciechowski, přijali ministři Visegrádské skupiny (Česko, Maďarsko, Polsko a Slovensko) a Bulharska, Chorvatska, Rumunska a Slovinska společné prohlášení.

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL) na jednání uvedl, že Česká republika podporuje rozvoj udržitelného zemědělství, lesnictví a potravinářství, ochranu klimatu a biodiverzity a obecně přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku. Z opatření, která zmiňuje sdělení Evropské komise (EK) k uhlíkovému zemědělství ČR do Strategického plánu společné zemědělské politiky, zahrnuje zejména zatravňování orné půdy a údržbu trvalých travních porostů, opatření ke zvyšování obsahu půdní organické hmoty v orné půdě, některá lesnická opatření a nově také agrolesnictví.

Česká republika věnuje pozornost udržitelnému používání pesticidů

„Systém uhlíkového zemědělství je třeba nastavit tak, aby nevznikal konflikt mezi produkcí potravin a surovin a snižováním emisí skleníkových plynů. Považujeme také za nutné, aby Komise před přijetím návrhu právního rámce pro certifikaci zpracovala kvalitní a věrohodné

dopadové analýzy. A zásadní pro úspěšný rozvoj uhlíkového zemědělství je i to, aby tato metodika nezpůsobila nerovnosti na vnitřním trhu EU. Zavádění systému podle nás nesmí vést k diskriminaci zemědělců, kteří se rozvoji udržitelných cyklů uhlíku věnují dlouhodobě. Důležité také je, aby je neúměrně nezatěžovala administrativa,“ uvedl ministr Zdeněk Nekula.

Ministři V4+4 diskutovali rovněž o udržitelném používání pesticidů, kterému Česko jako předsednická země EU věnuje velkou pozornost. Pokud jde o společné aktivity států V4, je podle ministra Nekuly vhodné prosazovat v EU společná řešení používání pesticidů, protože tyto země vycházejí z podobných podmínek.

„Návrh nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin v obecné rovině vítáme, zásadní pro nás ale je zachovat udržitelnost zemědělské produkce a zajistit dostatek kvalitních a bezpečných potravin. Mělo by se vzít v úvahu, že některé členské státy spotřebu chemických pesticidů trvale snižují. Naše země je

Rostoucí ceny vstupů u živočišné výroby mohou vést k rušení některých chovů.

dlouhodobě pod průměrem této spotřeby v Unii. V letech 2011 až 2020 jsme vykázali nejvýraznější pokles prodeje pesticidů, a to 40 procent. Například v Rakousku za stejné období prodej pesticidů o 60 procent vzrostl,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Je nutné investovat do inovací, výzkumu a vědy

V souvislosti se složitou situací na trhu v důsledku invaze Ruska na Ukrajinu ministři V4+4 hovořili i o vývoji cen energií. Razantně například rostou ceny vstupů u živočišné výroby, takže podle nich může dojít k destrukci poptávky. S tím je spojený pokles počtu jatečných zvířat a následné rušení chovů. Rostou ceny hnojiv, což vyvolává nejistotu ohledně dopadů na kvalitu a kvantitu zemědělské produkce v příštím roce a možná i v dalších letech. Česká delegace zdůraznila, že je proto nutné zajistit maximální koordinaci v mezinárodním měřítku, směřovat kromě jiného k inovativním technologiím a investovat do výzkumu a vědy.

PEZ

Schváleny sazby přímých plateb pro letošní rok

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL) schválil výši sazeb pro přímé platby pro rok 2022. Jde o hlavní zemědělské dotace. Také v letošním roce se budou vyplácet zálohy na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy ve výši 70 %.

Sazby přímých plateb pro rok 2022 zahrnují jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy (SAPS), platbu pro zemědělce dodávající zemědělské produkty příznivé pro klima a životní prostředí (Greening), platbu pro mladé zemědělce a dobrovolnou podporu vázanou na produkci (VCS).

Rovněž v tomto roce se Česká republika rozhodla využít možnosti poskytnout zálohy na SAPS ve výši 70 %. První zálohy přímých plateb budou žadatelům vypláceny již začátkem listopadu 2022. Sazba na SAPS bude v roce 2022 činit 3 213,91 korun na hektar, sazba platby na Greening byla stanovena ve výši 1 767,75 korun na hektar.

„Chceme podporovat především mladé zemědělce, aby byla v oboru zajištěna generační obměna. Proto byla zachována vyšší sazba pro platbu pro mladé zemědělce, která představuje částku

ve výši 50 % sazby na SAPS. Tato sazba je letos 1 606,95 korun na hektar, kterou zemědělci mladší 40 let získají navíc k ostatním podporám z přímých plateb,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Schváleny jsou také sazby pro platby VCS, jejichž prostřednictvím bude letos vypláceno na tzv. citlivé komodity přes 3,1 miliardy korun. Citlivé komodity jsou podporované proti jiným pěstovaným rostlinám nebo chovaným zvířatům, protože jejich výroba je pracná a zároveň důležitá pro udržení potravinové soběstačnosti, zaměstnanosti na venkově nebo péči o krajinu.

Výše přímých plateb jsou přepočteny dle kurzu Evropské centrální banky ke dni 30. září 2022, tedy 24,549 Kč/euro. Všechny dotace bude vyplácet platební agentura Státní zemědělský intervenční fond.

Evropské platby pak z národních zdrojů ještě dopl-

ní přechodné vnitrostátní podpory (PVP) poskytované na zemědělskou půdu, chmel, škrbové brambory, přezývkavce, krávy bez tržní produkce mléka a ovce a kozy. PVP

jsou vypláceny pouze těm zemědělcům, kterým je v daném roce přiznána platba SAPS. Sazby pro tyto platby budou zveřejněny v listopadu 2022.

PEZ

Sektor	Sazba (Kč/jednotka)
Chmel	14 789,21
Škrbové brambory	14 360,56
Ovoce velmi vysoká pracnost	11 063,93
Ovoce vysoká pracnost	7 658,06
Zelenina velmi vysoká pracnost	9 783,68
Zelenina vysoká pracnost	3 580,07
Konzumní brambory	4 441,69
Cukrová řepa	6 924,18
Bílkovinné plodiny	1 778,18
Masná telata	7 809,80
Dojnice	3 541,83
Ovce a kozy	4 082,98

Sklizeň obilovin je podobná jako v loni, brambor a kukuřice bude méně

Český statistický úřad vydal poslední letošní odhad sklizně. K 15. září byla úroda obilovin po započítání kukuřice téměř na stejné úrovni jako v loňském roce (-0,6 %). Sklizeň kukuřice na zrno se propadla o 38,9 %, zatímco základních obilovin se sklídilo meziročně o 4,7 % více. Meziročně více se sklídilo také řepky (+12,7 %), sóji (+27,9 %) a slunečnice (+8,9 %). Naproti tomu odhad sklizně máku je téměř o třetinu nižší (-30,8 %). Také očekávaná úroda brambor a cukrovky je menší (-8,6 %, resp. -11,2 %). Nižší je i sklizeň píce, kukuřice na zeleno a siláž (-9,3 %), vaječnicka (-17,9 %) a jetele lučního (-15,3 %).

„Celková letošní sklizeň obilovin včetně kukuřice na zrno převyšuje pětiletý průměr o šest procent. Přesahuje 8 milionů tun a je podobná jako v loňském roce. Díky rozšíření osevních ploch se sklídilo více základních obilovin, naopak kukuřice bude méně. Podobně jako v předchozích letech je produkce obilí řádově o třetinu vyšší než jeho dlouhodobá domácí spotřeba,“ řekl Radek Matějka, ředitel odboru statistiky zemědělství a lesnictví, průmyslu, stavebnictví a energetiky ČSÚ.

Podle posledního letošního odhadu sklizně k 15. září se sklídilo 8 167 tis. tun obilovin včetně kukuřice, téměř stejně jako v loňském roce (-0,6 %). Zatímco odhad potvrzuje meziročně vyšší úrodu základních obilovin 7 563 tis. tun (+4,7 %), sklizeň kukuřice na zrno 604 tis. tun je výrazně nižší (-38,9 %).

„Letošní sklizeň brambor komplikuje deštivé počasí. Úroda bude ve srovnání s loňským rokem asi o devět procent nižší. Důvodem je úbytek ploch i nižší hektarový výnos způsobený suchým počasím v průběhu vegetace,“ uvedla Dagmar Lhotská z oddělení statistiky zemědělství a lesnictví ČSÚ.

Zájem o pěstování brambor klesá

Celková sklizeň obilovin včetně kukuřice 8 167 tis. tun je srovnatelná s loňským nadprůměrným rokem (-0,6 %) a převyšuje o 6,4 % průměr sklizni za posledních pět let (osevní plocha +2,9 %; hektarový výnos +3,5 %). Zatímco základních obilovin se sklídilo 7 563 tis. tun, meziročně o 338 tis. tun více (+4,7 %), kukuřice na zrno se podle odhadu sklídí 604 tis. tun - to je o 384 tis. tun méně (-38,9 %) ve srovnání s loňskou nadprůměrnou úrodou. Na vině je jak nižší osevní plocha 80 tis. ha (-21,7 % proti loňské sklizňové ploše), tak pokles hektarového výnosu na 7,53 t/ha (-21,9 %) v důsledku suchého počasí v průběhu vegetace.

Pšenice ozimé, nejvýznamnější obilovina, se podle odhadu sklídilo 4 927 tis. tun, o 337 tis. tun více než v loňském roce (+7,3 %). Více se sklídilo také ječmene jarního (1 123 tis. tun; +2,4 %), ječmene ozimého (747 tis. tun; +14,6 %) a tritikale (215 tis. tun; +10,9 %). Naopak nižší je odhad úrody pšenice jarní (256 tis. tun; -30,9 %) nebo ovesa (169 tis. tun; -13,3 %). Žito se sklídilo téměř stejně jako v loňském roce (126 tis. tun; -0,7 %).

Očekávaná sklizeň brambor 614 tis. tun je meziročně

o 8,6 % nižší. Letos zemědělci osázeli bramborami 22 tis. ha, to je přibližně o tisíc hektarů méně než v loňském roce (-5,0 %). Zájem o pěstování brambor se dlouhodobě snižuje a letošní plochy jsou nejnižší v celé historii jejich sledování. Z hektaru se sklízí průměrně 28,32 tun brambor (-3,8 %). Ve srovnání s pětiletým průměrem je letošní odhadovaná úroda brambor o 5,9 % nižší (osázená plocha -6,5 %; hektarový výnos +0,6 %).

Předpokládaná sklizeň cukrovky 3 682 tis. tun je meziročně o 11,2 % nižší kvůli poklesu odhadovaného hektarového výnosu na 63,22 t/ha (-6,6 %) i snížení osevní plochy na 58 tis. ha (-4,9 %). Osevní plocha cukrovky se ve srovnání s rokem 2017, kdy skončil systém produkčních kvót na cukr, zmenšila o 8 tisíc hektarů. Letošní předpokládaná sklizeň cukrovky je o 6,1 % nižší ve srovnání s průměrem sklizni za posledních pět let (osevní plocha -6,4 %; hektarový výnos +0,3 %).

Sója je na vzestupu

Podle posledního odhadu se sklídilo 1 156 tis. tun řepky, o 131 tis. tun více než vloni (+12,7 %), a to díky příznivému hektarovému výnosu 3,36 t/ha (+12,2 %). Osevní plocha 344 tis. ha zůstala na téměř stejné úrovni (+0,5 %). Přesto je letošní odhad sklizně řepky o 3,5 % nižší ve srovnání s průměrem za posledních pět let (osevní plocha -9,3 %; hektarový výnos +6,5 %).

Sója se letos zásluhou rozšíření osevní plochy na 29 tisíc hektarů (+45,0 %) stala po řepce druhou nejpěstovanější olejninou. Podle odhadu se sklídí 66 tis. tun sóji, to je o 27,9 % více než v loňském roce. Hektarový výnos 2,31 t/ha meziročně poklesl o 11,8 %. Ve srovnání s pětiletým průměrem je odhadovaná sklizeň sóji zejména díky rekordní osevní ploše o 88,5 % vyšší (osevní plocha +86,2 %; hektarový výnos +1,2 %).

Očekávaná produkce máku 21 tis. tun je meziročně o třetinu nižší (-30,8 %) kvůli propadu osevní plochy o 40,4 % na 26 tis. hektarů. Odhadovaný hektarový výnos 0,79 t/ha je o 16,3 % vyšší. Letošní odhad sklizně máku je ve srovnání s pětiletým průměrem o 11,2 % nižší (osevní plocha -27,1 %; hektarový výnos +21,8 %).

Odhad sklizně slunečnice 57 tis. tun je o 8,9 % vyšší díky výraznému rozšíření osevní plochy na 22 tis. ha (+25,0 %). Hektarový výnos 2,52 t/ha meziročně poklesl o 12,9 %. Odhadovaná sklizeň slunečnice je ve srovnání s průměrem za posledních pět let zásluhou rozšíření plochy o třetinu vyšší (sklizeň +34,6 %; osevní plocha +35,6 %; hektarový výnos -0,7 %).

Produkce hrachu na zrno 119 tis. tun je meziročně o 13,8 % vyšší. Na meziročním nárůstu úrody se podílí zejména rozšíření osevní plochy na 41 tis. ha (+5,5 %), ale i větší hektarový výnos 2,92 t/ha (+7,9 %). Odhad produkce hrachu je výrazně vyšší i při porovnání s pětiletým průměrem (sklizeň +43,3 %; osevní plocha +24,0 %; hektarový výnos +15,5 %).

Očekávaná sklizeň kukuřice na zeleno a siláž 7 646 tis. tun je meziročně o 9,3 % nižší. Hektarový výnos poklesl na 36,05 t/ha (-7,2 %) a osevní plocha na 212 tis. ha (-2,3 % v porovnání s loňskou sklizňovou plochou).

Kvůli poklesu hektarového výnosu se očekává nižší sklizeň také u dalších sledovaných píce. Vaječnicka bude sklizeno 479 tis. tun (-17,9 %) a jetele lučního 345 tis. tun (-15,3 %). Odhad úrody sledovaných píce je nižší než pětiletý průměr; kukuřice na zeleno a siláž o 4,4 %, vaječnicka o 3,8 % a jetele lučního o 11,6 %.

Definitivní údaje o sklizni za rok 2022 v rozsahu všech sledovaných zemědělských plodin zveřejní Český statistický úřad 23. února 2023.

PEZ

Editorial

Masově proti masu

Reklama je fenomén, bez něhož si asi už dnešní svět ani nedovede-

me představit. Útočí na nás téměř všude – z médií, z billboardů u silnic i z mantinelů na sportovních hřištích. Dokonce, když už jí podlehneme a koupíme krabici sušenek, o kterých v televizi zaznělo, že jsou prostě nejlepší, tak přímo na té krabici se dočteme, že přeci jen existují i nějaké ještě voňavější, křupavější a chutnější sušenky, které musíme vyzkoušet příště. Reklama nám více či méně nenápadně podsouvá takřka cokoli – od toaletního papíru, přes krmení pro kočky až po luxusní auto. Reklama je zkrátka součástí našich životů, ale napadlo Vás někdy, jak moc jste pod jejím vlivem?

Ano, věřím tomu, že pokud se s nějakým produktem setkáte v obchodě poprvé, pak to může být právě reklama, co Vás přesvědčí o tom, abyste tento výrobek vyzkoušeli. Ale pak? Představte si, že jde třeba zrovna o ty sušenky – koupíte je a buď Vám zachutnají a příště je do nákupního košíku přihodíte zase (a raději rovnou tři balení), nebo Vás nenadchnou - a pak už asi reklamu na ně budete jednoduše ignorovat, protože zkrátka „víte své“. A co když Vám sušenky zachutnají, ale reklama na ně najednou zmizí? Přestanete je v regále supermarketů vyhledávat jenom proto, že už nejsou veřejně vychvalované?

Na sílu takovéto absence reklamy patrně spoléhají představitelé nizozemského města Haarlem. Stalo se totiž historicky prvním městem na světě, kde byla zakázána reklama na maso ve veřejných prostorech. Asi nepřekvapí, že proti zákazu, který má vejít v platnost roku 2024, vystoupilo hned několik představitelů masokombinátů a masného průmyslu. Zástupkyně Haarlemu a předkladatelka návrhu Ziggy Klazesová ale zákaz, jehož cílem je snížit konzumaci masa, obhajuje: „Nejde nám o to, co si lidé pečou a vaří ve vlastní kuchyni. Pokud nadále chtějí jíst maso, tak je to jejich věc. Ale nemůžeme dále mluvit o klimatické krizi, a zároveň lidi nabádat k tomu, aby kupovali produkty, které jsou její součástí.“

Nutno dodat, že Haarlem je v zakazování nejružnějších reklam vcelku průkopníkem – již dříve tu zakázali reklamu na fosilní produkty a výrobky, které znečišťují prostředí dusíkem. V některých dalších holandských městech pro změnu panuje zákaz reklamy na létání nebo na automobily s benzinovým pohonem. A maso je – alespoň podle mínění Klazesové - pro životní prostředí stejně škodlivé.

A tak si říkám, kam to asi může gradovat? Třeba zmizí z učebnic pro prvňáčky věty typu: „Máma mele maso. Ó, my se máme.“ Nebo se – po vzoru cigaretových krabiček s obrázky nejruznějších rakovinových nádorů a nemocných plic – dočkáme toho, že na balíčku masa, které si přineseme z obchodu domů, se pod nápisem „Hovězí kostky na guláš“ bude vyjímát fotka zdevastovaného deštného pralesa a zvýrazněné upozornění: „Konzumace masa škodí naší planetě.“ Podle výzkumu Greenpeace je nutné, aby se spotřeba masa snížila na průměrných 24 kilogramů na osobu za rok, pokud má být docíleno nulových emisí do roku 2050. No, je to tedy opravdu výzva, když uvážíme, že aktuální průměrná spotřeba masa v Nizozemsku činí 75 kg na osobu ročně!

Tak uvidíme – zkušenosti z Haarlemu třeba již brzy ukáží, zda i v tomto případě platí: „Sejde z očí, sejde z mysli.“

Petra Bártlová

info@slezskastrojni.cz

I. SLEZSKÁ STROJNÍ a.s.

K Rybníčkům 341

747 81 Otice

PRODEJ A SERVIS ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY

KONTROLNÍ TESTOVÁNÍ POSTŘIKOVAČŮ

Pražské memorandum a nutnost mezinárodní spolupráce

Ten den jsem si připadal, jako v nějakém absurdním filmu.

Podle časového itineráře jsem se ráno za intenzivního deště dostavil na místo „natáčení“, na volnou plochu před pražské Kongresové centrum. U východu z metra studentky rozdávaly Pražanům česká jablka nebo české brambory. Jednalo se o happening „Poslední česká jablka a české brambory“, kterým jako minoritním plodinám hrozí největší nebezpečí redukce jejich pěstování. Uprostřed plochy byly rozmístěny velké plakáty s nápisy „Bez farmářů není budoucnost!“, „Ne zelenému fanatismu“, „Férové podmínky pro všechny zemědělce“ a žlutý stan. Kolem něho si televizní štáby rozmísťovaly kamerové stativy a mikrofony. Pod mostní konstrukcí se před deštěm ukrývali hlavní aktéři venkovní tiskové konference. V době jejího zahájení v dále přijížděly autobusy s ministry zemědělství EU na „neformální“ setkání....

Kdy jindy,

když ne v termínu setkání ministrů zemědělství EU a českého předsednictví EU. Tisková konference pořadatelů Agrární komory a Zemědělského svazu se konala 15. září. V té době již po celé ČR jezdily

po silnicích traktory a samojízdné stroje patřící „velkým“ zemědělcům, kteří tím upozorňovali na absurdity, které EU zakazuje zemědělcům (orba). Ministři jejich pohyb samozřejmě ten den nesledovali. Je to asi škoda. Možná, že by museli konstatovat, že podobně velké stroje, stejných značek jezdí i v jejich mateřských zemích, a že jejich počet se nadále zvyšuje. Je to pochopitelné. I na Západě velikost farem roste a počet lidí ochotných pracovat v zemědělství i nadále klesá. Současně ale roste i počet obyvatel na zeměkouli. Odhady hovoří o počtu 10 miliard v roce 2050. Ty bude potřeba nasytit. Momentálně si to vedení EU neuvědomuje, ale příští krize, může být potravinová a výrazně horší než komplex krizí současných, které jsou ekonomické, energetické a válečné díky válce na Ukrajině

Putin jako alibi

V českých zemích bývalo zvykem, hlavně od nezemědělců, že za každý nezdar mohlo „jaro, léto, podzim, zima a imperialismus“. A tak se nelze divit ani tomu, že lídři EU (von der Leyenová a Timmermans), podobně využívají Putina jako alibi kryjící kiks a nedomyšlenosti EU a jejich států. Putin ale nepřikázal EU a Německu energeti-

Hovoří předseda ZS ČR Martin Pícha

kou transformaci – odstranit stabilní jaderné elektrárny i uhelné elektrárny a nahradit je těmi na ruský plyn. Stejně tak nepřikázal Zelenou dohodu s tvrdým vlivem na zemědělství nejen v Česku, ale i v všech zemích EU, bez znalosti dopadových studií.

Mezinárodní spolupráce

Stalo se přesně to, co slyšíme velmi často jako výzvu z „pomazaných“ úst: spojení, sjed-

nocení, solidarita, vzájemná pomoc. Volání zástupců zemědělců střední a východní Evropy se stalo předmětem nejen společného vystoupení na uvedené tiskové konferenci, ale také společně formulovaného Pražského memoranda. Všichni zástupci svých Agrárních komor a svazů zemědělců střední a východní Evropy (bez Asociace soukromých zemědělců ČR) pochopili, že sami hlavně ohledně nastavených limitů Zelené dohody mnoho nezmohou. Všichni pochopili, že jsou stejně limitováni opatřeními Zelené dohody, že mají v zemědělství stejné problémy a že jedině spojením řady zemí budou schopni se účinně bránit. Cílem společné tiskové konference bylo na možné problémy včas upozornit. Jan Doležal, prezident AK ČR zdůraznil, že primárním zájmem českých zemědělců je vyrábět kvalitní a bezpečné potraviny. Momentálně v tom ale brání vysoké ceny energií, environmentální omezení vyplývající ze Zelené dohody. V první řadě zemědělci potřebují mít jistotu, že mohou kalkulovat s rozumnými cenami dostupné elektřiny a plynu. V souvislosti s deštěm také poukázal na to, že EU zakazuje zemědělcům podzimní orbu, která je přínosem pro zadržení deště.

Odložit Zelenou dohodu

Robert Nowak z polské Agrární komory poděkoval českým kolegům za organizaci setkání zástupců Visegrádské skupiny i za realizaci happeningu. Na celou řadu problémů již zástupci skupiny upozorňovali v březnu po setkání v Bratislavě. Zemědělství kromě výroby kvalitních potravin, podle jeho názoru, může využívat i obnovitelné zdroje energie, které má k dispozici. V první řadě musí zajistit vlastní soběstačnost. Další předností této energie by mohlo být její lokální sdílení v rámci družstev. Současně se domnívá, že by měly být časově pozastaveny ty části Zelené dohody, které hovoří o vyloučení některých pozemků ze zemědělské výroby. Za sou-

časného stavu je ohrožení vyrábět dostatečné množství potravin. O totéž bylo požádáno již v březnu.

Zelená opatření jsou riskantní

Zvláště v této době. To zdůraznil André Gajda ze slovenské Agrární komory. I slovenští zemědělci si přejí mít „zelenou“ planetu s čistou přírodou a čistou vodou a vzduchem pro sebe i své děti. Na druhé straně i zemědělcům dramaticky rostou náklady na výrobu o 10 – 500%. Slovenští zemědělci nyní žádají o odklad „zelené“ politiky, již jen proto, že vznikly v době, kdy ještě současné energetické problémy neexistovaly. Nejsou malé. Příkladem je cena zeleniny z vytápěných skleníků, kde hrozí výrazný nárůst ceny nebo dokonce ukončení jejího pěstování.

Zaměstnanost na venkově

Zemědělství není jen o produkci potravin, ale také o zaměstnanosti na venkově a v zemědělských firmách. To uvedl předseda Asociace samostatných odborů Bohumír Dufek. Je toho názoru, že politika stanovená komisařem Timmermansem není správná v tom, že se dnes neustále nahlíží na Zelenou dohodu jakoby se nic nestalo. Současně žádal její pětiletý odklad, aby se stabilizovaly dodavatelsko-odběratelské vztahy, které byly narušeny nejen covidem, ale také tím, že EK dovolila obchodování

emisními povolenkami. Jejich vysoká cena je „vražedná“ pro zemědělce. Upozornil také na to, že Evropa na tom není tak dobře, aby si mohla dovolit nevyrobu na výměře 400.000 ha zemědělské půdy. To jsou „nejdražší“ hektary v ČR protože dotace na nevyrobu jsou těmi nejdražšími, které EU poskytuje. Závěrem doporučil předělat celou zemědělskou dotační politiku tak, aby vyhovovala evropským zemědělcům a ne nadnárodním řetězcům a německým supermarketům, které zneužívají svého postavení k likvidaci malých zemědělců. Dalším stabilizujícím prvkem by měla být rekonstrukce evropské burzy energií.

Dívat se do budoucna

Martin Pícha předseda Zemědělského svazu upozornil na to, že po energetické krizi může přijít krize potravinová. Příčinou je evropská environmentální politika, která povede k poklesu produkce potravin a zvýší závislost na dovozech. Informoval o tom, že ve všech krajích ten den vjevy na silnice tisíce traktorů, aby nejen vládu a politiky, ale také obyvatele upozornili na to, že problémy pro zemědělství zde jsou a existují již několik let. Je třeba je brát vážně. Poděkoval zemědělcům za organizaci protestu i kolegům z devíti zemí, kteří do Prahy přijeli. Současně slíbil i výzvu k zemědělcům ostatních zemí k připojení k protestu. Podobně protestní akce zemědělci již proběhly v Německu, Francii, Holandsku. Všichni upozorňují na totéž, bohužel až dosud nebyli bráni vážně. Na závěr se omluvil českým občanům za komplikaci jejich života toho dne.

Pražské memorandum

podpořilo 14 organizací zemědělců z 9 členských zemí EU. Konkrétně se jednalo o zástupce zemědělských komor a organizací Visegrádské skupiny (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko) a Bulharska, Chorvatska, Estonska, Litvy a Rumunska. Memorandum obsahuje 9 základních požadavků. Čtyři jsou krátkodobé, pět dlouhodobých. Týkají se nákladů a potencionálního omezování produkce. Nejedná se ale jen o Memorandum signatářů. Je to výzva všech zemědělců celé Evropy.

Ing. Michal Vokrál, CSc.

Farmářský automat

Od jogurtu, přes vejce, až po pytel brambor

FARMARSKYAUTOMAT.CZ

Farmářský automat

- Dostupnost zboží 24/7 – prodáváte i když děláte něco jiného nebo třeba spíte
- Snížení personálních nákladů – odpadá starost o personál, dovolenou, nemocnost, ...
- Rozměrově nenáročný – rozhodně menší než prodejna
- Mince, bankovky, platební karty – jakákoliv platební metoda
- Prodej nebo výdej přes PIN – přímý prodej nebo výdejní místo pro e-shop
- On-line přehled prodeje – stálý přehled o zásobách i prodejích

JANECEK@FARMARSKYAUTOMAT.CZ, TEL.: 777 550764
FARMARSKYAUTOMAT.CZ

„Poslední česká jablka a české brambory“

Země Živitelka představila nové držitele „Zlatého klasu“

Tradiční součástí agrosalonu Země Živitelka je udílení cen Zlatý klas, které vyhlašuje Ministerstvo zemědělství ČR. Ani letošní 48. ročník, jenž proběhnul v termínu 25. – 30. srpna 2022, nebyl výjimkou a nejlepší vystavené exponáty tak opět byly oceněny tímto prestižním titulem vyzdvihujícím a propagujícím špičkové výrobky a novinky z oblasti agronomie, zootechniky, mechanizace, potravinářství a služeb pro zemědělství i venkov. V závislosti na svém zaměření byly přihlášené exponáty rozděleny do čtyř kategorií – rostlinná výroba, živočišná výroba, mechanizace a potravinářská výroba.

Odborná komise složená ze zástupců Ministerstva zemědělství ČR, odborného školství, výzkumných ústavů, kontrolních institucí zemědělsko-potravinářského komplexu a Výstaviště České Budějovice a.s. posoudila přihlášené exponáty a následně vybrala ty nejlepší, kterým byl udělen diplom Zlatý klas s výstavní cenou. Kromě tohoto ocenění může porota udělit i zvláštní cenu za mimořádný

přínos pro ochranu životního prostředí (v případě potravin za mimořádné kvalitativní parametry a vlastnosti) „Zlatý klas s kytičkou“.

Cenu získala nová odrůda pšenice i archaické druhy

V kategorii „Rostlinná výroba“ bylo přihláшено šest exponátů. Ocenění titulem „Zlatý klas“ nakonec získala Odrůda ozimé pšenice AF

Zora (pěstitel Agrotest fyto, s.r.o.). Jde o odrůdu registrovanou v roce 2021, která se vyznačuje černě zbarveným zrnem a je určena k výrobě standardních i speciálních potravin se zvláštním nutričním přínosem. Oceněna byla rovněž Mapa vhodnosti podmínek pro výskyt a šíření plísňové choroby (vystavatel Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o.), jež je volně přístupná

Ocenění se slavnostním přípitkem

na internetových stránkách vubhb.cz a dostupná z řady dalších internetových portálů. Cenu si vydobyl i Sléz přeslenitý ev. Holina (pěstitel Zemědělský výzkum, spol. s.r.o.). Aktuálně je tento rostlinný druh využíván jako jednoletá pícnina ve směsích a jako meliorační plodina pro antropogenně poškozené půdy.

Ocenění „Zlatý klas s kytičkou“ pak získala dvojice exponátů - Odrůda pohanky seté ROSE (pěstitel OSEVA vývoj a výzkum s.r.o.), která je nově vyšlechtěnou karmínově kvetoucí odrůdou pohanky seté a Kolekce českých vyšlechtěných „archaických druhů pšenice“ (pěstitel Ing. Jiří Hermuth a tým Genové banky Praha). Hlavním benefitem

těchto druhů pšenice pro producenty a konzumenty je jejich nutriční kvalita zrna, především pak vyšší obsah bílkovin a minerálů.

V kategorii „Živočišná výroba“ se utkala také šestice exponátů, z nichž nakonec porota vybrala tři, které získaly ocenění „Zlatý klas“. Jedním z nich se stal starokladrubský plemenný hřebec Rudolfa Rydia XI (chovatel Národní hřebčín Kladruhy nad Labem). Charakterní hřebec byl do plemenitby zařazen v loňském roce a v hřebčíně je využíván v zápřeži i pod sedlem. Avizovanou cenu získala rovněž „kotelnice“ (výrobce Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.), což je kruhová ohrada sloužící pro ochranu ovcí před útoky velkých šelem. Třetím oceněným exponátem v kategorii se stala Krmná směs pro kuřata obsahující konopné a lněné semínko (výrobce Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.). Kompletní krmná směs obsahuje 4 % konopného semínka z nepsychotropních odrůd konopí a 6 % lněného extrudovaného semínka.

Nejvíce obsazené kategorie

Deset exponátů pak soupeřilo v kategorii „Mechanizace“. Porota ocenila „Zlatým klemem“ Multifunkční robotický systém „Roboton“ (výrobce TERMS a.s.) jenž představuje soubor celosvětově dostup-

ných řešení z oblasti automatizace, robotiky, vyhodnocování obrazu, navigace, umělé inteligence a neuronových sítí. Rovněž další oceněný exponát zastupoval progresivní technologii pro analýzu živin v aplikované kejdě VAN-CONTROL 2.0 (výrobce ZUNHAMMER GmbH) – díky tomuto světově jedinečnému systému je aplikace kejdě stejně přesná a moderní metoda hnojení, jako je použití minerálních hnojiv. Do třetice byl v kategorii ohodnocen také polopásový traktor CLAAS Axion 960 Terra Trac (výrobce CLAAS KGaA mbH), vyvinutý pro dopravu i těžkou práci na poli.

Nejvíce exponátů – třináct – se utkalo v kategorii „Potravinářství a zpracovatelský průmysl“. Ocenění „Zlatý klas“ si nakonec vydobyl Ovesný chléb (výrobce PENAM, a.s.) vyrobený z celozrnné ovesné mouky, která je lehce stravitelná a je bohatým zdrojem vlákniny. Avizované ceny se dočkala i Písecká krkovička/Pršuto z krkovic (výrobce MASO UZENINY PÍSEK, a.s.), jež je vyráběná z nejvybranější partie vepřové krkvice, ručně nakládaná do směsi koření a poté uzrálá formou fermentace na bukových štěpkách. Porota ocenila také Směs mouky pro přípravu pečiva na bázi inulinu (výrobce Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o.) - dokáže těsto výrazně osladit a vzniklé pečivo je přitom vhodné i pro diabetiky. Cenu „Zlatý klas s kytičkou“ si vysloužila Vratislavická kyselka přírodní 750 ml (výrobce Kitl s.r.o.) – tato minerální voda je výjimečná vysokým obsahem křemíku.

Udělování cen „Zlatý klas“ se stalo za dobu své existence prestižní záležitostí a výrobci oceněných produktů považují získání ceny za významný přínos pro prezentaci a publicitu svých výrobků. Velký obchodní význam má pro oceněné firmy možnost používat diplom a logo Zlatého klasu daného roku - a to již od okamžiku vyhlášení výsledků.

PEZ

Expozici Koeckelingu reprezentoval Petr Formánek

Novinky představila společnost RAVAK Rožmitál

Zástupci společnosti AGROVO pan Opatřil (zleva) a pan Švan

Úspěšný prodej techniky na zpracování dřeva od společnosti P+L

Z expozice společnosti ZETOR ČR

Ocenění pro šlechtitele z Troubska

Výzkumný ústav pícninářský, spol. s r.o. (VÚPT) a Zemědělský výzkum, spol. s r.o. (ZVT) z Troubska jsou již tradičními účastníky mezinárodního veletrhu Země Živitelka, kde se prezentují ve společné expozici s dalšími výzkumnými pracovišti. Všechny tyto instituce letos přihlášily do soutěže o „Zlatý klas“ celkem pět exponátů a výsledkem bylo získání pěti ocenění. Jeden z úspěšných exponátů pochází přímo „z dílny“ VÚPT a ZVT a sice odrůda slézu přeslenitého Holina. Nejen o oceněné pícnině, nám několik slov prozradil ředitel troubského výzkumného ústavu RNDr. Jan Nedělník, Ph.D.

► Pane řediteli, oceněná odrůda slézu přeslenitého (ev. Holina), kterou lze využít jako pícninu i jako meziplovinu, je již množená na plochách v ČR. Jak dlouho trvalo vyšlechtění této nové odrůdy a co bylo hlavním podnětem pro její vznik?

„Šlechtitelský proces je časově velmi náročná práce a mnohdy ho lze počítat na desetiletí. Odrůda Holina oceněná Zlatým klemem byla registrována v roce 2018 a několik let předtím byly opakovaně prováděny výběry těch nejvyšších komponent, z nichž odrůda vznikla. Tato nová odrůda je do značné míry pokračovatelem vůbec jedné z prvních odrůd, které vznikly na troubském pracovišti ještě v minulém století. Původní odrůda byla restringována a nahrazena odrůdou moderní. A tím hlavním motivem bylo rozšířit spektrum druhů, které troubské pracoviště nabízí farmářům pro pícninářské využití i jako meziplovinu.“

► Sléz přeslenitý není v našich podmínkách příliš využívanou plodinou (meziplovinou), přestože má mnoho předností. Pozorujete vzrůstající zájem o tuto plodinu ze strany zemědělců, nebo oseté plochy u nás spíše stagnují? Případně, jaký je zájem o odrůdu Holina v zahraničí?

„S přihláškou do soutěže o Zlatý klas jsme čekali několik let po registraci. A to z jednoho prostého důvodu - chtěli jsme si ověřit, zda o odrůdu bude zájem a neskonečí v zásuvce.“

Osivo je v prodeji od roku 2018. V roce 2017 bylo zahájeno předstihové množení odrůdy. Od roku 2018 se roční produkce pohybuje v jednotkách tun, od začátku pěstování této odrůdy její výměra přesáhla kumulativně 15 hektarů množení a bylo vyprodukováno více než 10 tun osiva. Toto množství by při plném výsevu v monokultuře vystačilo na osetí 710 hektarů.

Většina osiv slézu je využita ve směsích, kde jsou výsevky jen 3-5 kg/ha. V roce 2022 byla uzavřena exkluzivní licenční smlouva pro EU region s francouzskou společností Lidea a exkluzivní smlouva na odbyt osiv mimo ČR.“

► Sléz přeslenitý je využíván také jako meliorační plodina. Jaký je - podle Vás - výhled do budoucna pro takovéto plodiny? Ochrana půdy je jistě důležitá, ovšem neobaváte se, že s ohledem na aktuální

situaci (válečný konflikt na Ukrajině, energetická krize, nárůst cen vstupů, apod.) budou zemědělci klást větší důraz na intenzitu výnosů a environmentální aspekty půjdou do pozadí?

„Těžká otázka, souhlasím s Vámi, že je třeba možná více než v minulých letech dbát na potravinovou bezpečnost a to souvisí s intenzivní produkcí v oblastech, kde to jde. Na druhé straně si zemědělci již ověřili, že stálý zelený kryt vytvářený i s pomocí meziplovin je jedním z faktorů, které zefektivňují zemědělskou produkci. Snaha o zlepšení půdní fitness by měla být cílem každého rozumného hospodáře. Nemáme dostatek organické hmoty v podobě hnojiv z živočišné výroby, proto alternativa meziplovin je jednou z rozumných cest. Nehledě na to, že přes všechny současné problémy se domnívám, že tento trend bude vzrůstat a bude i dále podporován.“

► Váš výzkumný ústav je velmi aktivní a kromě šlechtění nových odrůd se zabývá i řadou dalších činností a výzkumů v oblasti zemědělství, potravinářství a biotechnologií. Můžete, prosím, uvést jakým zajímavým projektům se aktuálně věnujete?

„Začal bych zmínkou o projektu, který je podporován Technologickou agenturou ČR v programu Národní centra kompetence. Mám tu čest v tomto projektu koordinovat nejvýznamnější výzkumná a šlechtitelská pracoviště v České republice včetně Ústavu experimentální botaniky Akademie věd ČR. Hlavním cílem tohoto projektu je přinést do šlechtitelské praxe nové poznatky a nakonec i nové šlechtitelské materiály u stěžejních plodin pro české zemědělství. Dalšími novými projekty jsou např. snaha o hledání alternativ při současném trendu snižování objemu a počtu přípravků na ochranu rostlin. Snažíme se hledat nové fyzikální metody pro ošetření osiva či pracovat i s alternativami ve formě biologické ochrany. Zajímavé jsou z našeho pohledu i projekty zaměřené na technologie omezující větrnou či vodní erozi.“

► Kromě toho, že stojíte v čele společností VÚPT a ZVT, zastáváte již více než rok funkci předsedy představenstva České akademie zemědělských věd. Jak hodnotíte své dosavadní působení na této pozici - daří se plnit Vaše vize, nebo jste původní

Oceněný exponát slézu krmný.

představy přehodnotil?

„Ve druhém funkčním období v pozici předsedy představenstva ČAZV se snažím naplňovat - v úzké spolupráci se všemi členy představenstva i pracovníky sekretariátu - hlavní roli naší akademie a tou je expertní činnost při přípravě strategických dokumentů týkajících se výzkumu v resortu zemědělství. Jsem velmi rád, že vláda České republiky v srpnu tohoto roku schválila Koncept výzkumu v resortu zemědělství 2023+. Akademie vypracovala odbornou část této koncepce a jsou v ní reflektovány současné trendy v zemědělském výzkumu, jejichž realizace by měla významně přispět k trvalé udržitelnosti zemědělské, potravinářské a lesnické činnosti. Hlavními klíčovými oblastmi koncepce jsou bioekonomika, Smart zemědělství a reakce na globální změny. V návaznosti na koncepci je nyní dokončován i text nového výzkumného programu Ministerstva zemědělství. Akademie se snaží sehrávat také určitou koordinační roli a ve spolupráci s ministerstvem pořádá např. pravidelná setkávání s poslanci parlamentu, senátory či setkání ředitelů výzkumných organizací resortu. Za tuto práci, se domnívám, se nemusíme stydět. Určitě je ale mnoho oblastí např. ve vnitřní komunikaci akademie, které je potřeba zlepšovat a nejsem s nimi spokojen.“

► Jakým způsobem výše zmiňovaná - ne příliš příznivá - situace na politické a ekonomické scéně ovlivní (nebo již ovlivňuje) vědeckou a výzkumnou práci v odborných institucích? Nehrozí krácení finančních prostředků poskytovaných na vý-

Tým pracovníků VÚPT (zleva): Hana Smejkalová, Jan Nedělník a Helena Hutýrová.

zkum? Změní se priority v zemědělském výzkumu či zemědělství obecně? Je podle Vás současná situace hrozbou, nebo naopak impulsem ke změně?

„Můj aktuální pohled na další rozvoj aplikovaného výzkumu je stále ještě více optimistický, než pesimistický. Právě krizové situace - covidovou pandemií počínaje, přes válečný konflikt, až po současnou ekonomickou krizi - dle mého ještě více

zdůrazňují nutnost rychlých a efektivních inovací. Krácení prostředků na výzkum by bylo velmi krátkozrakým řešením, byť rozumím tomu, že při stále se prohlubujícím deficitu státního rozpočtu to může být velmi lákavé. Snažíme se nejen přes Akademii, ale i Asociaci výzkumných organizací přesvědčovat politiky, že tyto investice se nikdy neztratily. Je ale samozřejmě pravda, že vysoká míra inflace, energetická krize,

neskutečně rostoucí ceny vstupů jsou faktory, které budou nutně znamenat změny v chování nejen výzkumných organizací. I z tohoto důvodu je mojí filozofií stále více se zapojovat do mezinárodních projektů a jsem rád, že se nám to v poslední době daří.“

Děkujeme za rozhovor a přejeme mnoho dalších úspěchů.

Ptala se: Petra Bártlová
Foto: Archiv VÚPT, spol. s r.o.“

INZERCE

MULTI N

Komplexní výživa N+S s biostimulačním účinkem

Agroptim SUNSET

Biostimulant vegetativních funkcí rostlin

Předpoklady dobré úrody řepky

Dobré přezimování

- Výška porostu 25-30 cm
- Listová růžice 8-10 listů
- Hmotnost listů 2 kg/m²

Srdéčko u země

- Kulový kořen 25-30 cm
- Průměr krčku 1 cm
- Hmotnost kořenů 300 g/m²

Vysoký výnos

- Maximální počet větví
- Plně šešule
- Vysoká HTZ

Tato technologie je vhodná i pro ozimé obiloviny

Dávkování: 10 l/ha Multi N + 1 l/ha Agroptim Sunset + 100-150 l/ha vody
Možnost tankmixů s listovými přípravky (mimo fungicidy s účinnou látkou spiroxamin)

Thanks to algae!

www.olmix.cz

olmix Group

Biologická řešení pro současnost i budoucnost

První zemědělská revoluce začala v 16. století a byla ve znamení opouštění půdy ležící ladem a zavedení střídání plodin s obilovinami a pícninami, kdy plodiny následují jedna druhou.

Druhá zemědělská revoluce se odehrála ve dvacátém století a jejími hlavními fenomény byl rozvoj techniky, šlechtění nových odrůd a také chemizace zemědělské výroby. Taktéž byla ve znamení přechodu od malovýroby k velkovýrobě. Tyto skutečnosti vedly ke zvyšování produktivity práce, výnosů i rentability výroby.

Ve 21. století probíhá nová zemědělská revoluce spojená s biotechnologiemi a s novými a zjednodušenými pěstitelskými technikami. Hlavním cílem je pokračovat ve zlepšování výnosů a zároveň co nejvíce omezovat tlak na životní prostředí a globální oteplování.

Každá z těchto zemědělských revolucí se odehrála někde na světě v období silného demografického růstu.

Organizace spojených národů se domnívá, že do roku 2050 bude muset globální zemědělství zdvojnásobit svou produkci, aby uspokojilo nutriční potřeby rychle rostoucí, bohatší a velmi urbanizované populace, jakož i zvýšenou poptávku po biopalivech. Z tohoto pohledu se současná zemědělská evropská politika, zejména Green Deal a Farm to Fork jeví přinejmenším jako podivná až nesmyslná.

Provádění této třetí zemědělské revoluce se však střetává s novými problémy, které komplikují rovnici:

- změny klimatu, jejichž dopady jsou stále více pocítovány
- hospodářská soutěž v souvislosti s využíváním vodních zdrojů
- nedostatek fosilních paliv, potřebných k pohonu techniky a výrobě hnojiv
- zhoršení kvality půdy způsobené erozí a znečištěním v zemích s obrovskými zemědělskými podniky, které vyžadují masivní používání chemických hnojiv a pesticidů.

Odborníci se uvádějí, že téměř 20 % půdy v Evropě je vystaveno erozi. Česká republika je bohužel jednou ze zemí, kde riziko eroze půdy je mnohem vyšší. Eroze je však jen jedním z faktorů, které způsobují degradaci půdy a snížení její produkční schopnosti. Dnes je známo, že 70 % půdního fondu ČR trpí zhutněním, acidifikací, poruchami vodního a vzdušného režimu, snižováním obsahu humusu, poškozením struktury půdy a v důsledku toho všeho nízkou biologickou aktivitou.

Přechod zemědělství k udržitelnějšímu modelu je proto nezbytný a vyžaduje uvážlivější přístup, pokud jde o technické procesy

a vstupy, jako je postup integrovaného řízení péče o půdu, který vypracovala francouzská odborníci na biostimulaci společnosti Olmix. Tato řešení jsou orientována na podporu přechodu zemědělských podniků na agroekologický model hospodaření

Za pomoci zavádění výhodnějších agronomických postupů a vysoce výkonných biostimulantů je cílem udržitelně zlepšit tři klíčové faktory pro optimalizaci technologií pěstování plodin:

1. rozvoj **úrodnosti půdy** a posílení její odolnosti vůči degradačním faktorům
2. zlepšení **kapacity půdních profilů pro příjem vody** a minerálů
3. podpora přirozené nebo vyšlechtěné **odolnosti plodin** proti stresovým faktorům a patogenům

Tyto tři vzájemně závislé faktory jsou zaměřeny na podporu a udržení ekologické transformace zemědělství, čímž se snižuje využívání produktů chemických syntéz (chemická hnojiva a pesticidy) a zároveň umožňují zemědělcům zaručit potřebné množství a kvalitu produktů prvovýroby.

ŽIVÁ PŮDA: PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Půda je považována za pouhé médium pro pěstování plodin a je příliš často zanedbávána nebo dokonce týrána. Následkem tohoto přístupu pak dochází ke zhutnění, úbytku organické hmoty, zasolování, acidifikaci, erozi a dalším negativním jevům.

Nicméně, půda pomáhá dodávat více než 95 % našich potravin. Jíst zdravě v dostatečném množství v první řadě znamená výrazně zlepšit péči o zdraví půdy!

Úloha biologické aktivity

Půda je v první řadě živým prostředím: žijí zde také bakterie, houby a aktinomycey jsou mimo jiné klíčovými hráči při přeměně organické hmoty. V 1 g půdy jsou až 3 miliardy živých tvorů, což je biomasa 5 t/ha! Žijí zde dokážou půdu zpracovávat až do hloubky 1 metr. Pokud je nezapomínáme zbytečnou kultivací. Exmplář na obrázku měřil přes 30 cm a jeho věk byl 10 až 12 let. Našli jsme ho v hloubce 90 cm.

Všechny tyto organismy rozkládají zbytky plodin a organická hnojiva, aby je recyklovaly na minerální živiny přístupné pro rostliny a humus.

Humus je páteří půdy. Strukturuje ji, zvyšuje její úrodnost půdního systému a zlepšuje jeho celkové fungování.

Jak lze podporovat tvorbu humusu v půdě?

Prvním parametrem potřebným pro tvorbu humusu je přidání organické hmoty bohaté na uhlík (zbytky plodin, sláma, hnůj, kompost atd.) do půdy.

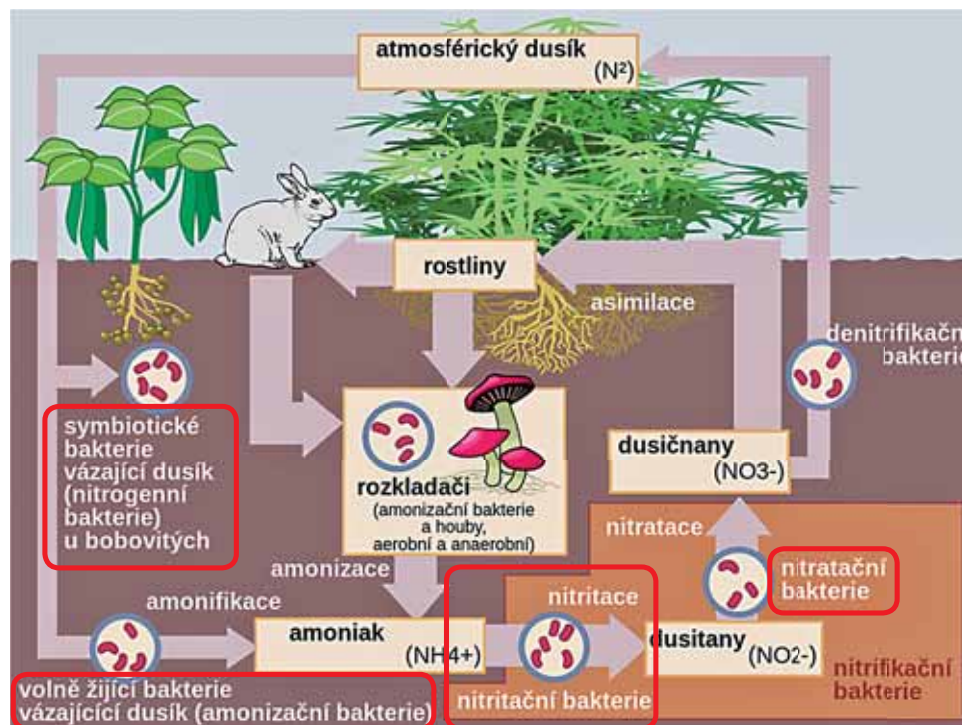
Druhou pákou je podpora aktivity mikroskopických hub přítomných v půdě, protože pouze tyto jsou schopny rozkládat molekuly prekurzorů humusu.

Vyvíjejí se nové technologie, jako je technologie MIP® SOIL (Mineral Inducer Process) pro stimulaci aktivity hub v půdě.

Technologie MIP SOIL, která je začleněna do **půdního biostimulantu Neosol**, je schopna znásobit aktivitu enzymů produkovaných houbami v půdě. Tato stimulace zvyšuje produkci humusu, následně rozvíjí aktivitu žízála a podporuje tvorbu humuso-jílovitého komplexu.

Takže pravidelnou aplikací biostimulantu **Neosol** mohou zemědělci zlepšit strukturu své půdy, zvýšit infiltraci vody a snížit zhutnění, které brání rozvoji kořenů a snižuje biologickou aktivitu půdy.

Úspory a zisky se zvyšují s lepší strukturovanou

CO UMÍME OVLIVNIT APLIKACÍ MIP® RHIZO

Množství dusíku ve vrstvě půdy do 30 cm

- N-minerální 20–200 kg/ha
- N půdní biologie 500 kg/ha
- N v organické hmotě 2–6000 kg/ha
- N v půdním vzduchu ~ 500 kg/ha
- CELKEM 4 000–8 200 kg/ha

půdou: úspory z hlediska přípravy půdy, lepší rozvoj plodin a vynikající výnosy.

Začleněním biostimulantu Neosol do plodinových systémů je zemědělec schopen obnovit zdraví problémových půd, což vede ke zvýšení výnosů a zlepšení ekonomiky výroby!

KOŘENY: PRŮZKUMNÍCI PODZEMNÍHO SVĚTA

Je obtížné si představit intenzivní a udržitelnou rostlinnou výrobu, pokud plodiny nemají přístup k minerálům, které potřebují pro správnou výživu. Tato funkce je odpovědností kořenů a rhizosféry - oblasti v blízkosti kořenů, bohaté na mikroorganismy, které žijí v symbióze s rostlinou. Proto jsou důležité dva parametry: vývoj kořenového systému rostliny a fungování mikrobiotropy žijící v rhizosféře a zodpovědné za asimilaci a mineralizaci.

Vysoce kvalitní kořenový systém

Kořen je orgán rostliny, který jí umožňuje přijímat vodu a minerály, které potřebuje pro svůj růst a vývoj. Kořenové systémy vyvinuté během životního cyklu plodin obvykle

přesahují 100 000 km/ha u obilovin. Rychlost kořene a jeho růst bude do značné míry záviset na struktuře půdy a přítomnosti kyslíku. Je-li půdní struktura degradována, kořeny nemají prostor nebo sotva pronikají do ztuhnutých oblastí. Takže tyto podmínky uvnitř půdního média výrazně ovlivňují hustotu kořenů a v důsledku toho prorůstání maximálního objemu půdy, což je zvláště důležité pro zásobování rostlin fosforem a draslíkem.

Dalším parametrem, který je třeba vzít v úvahu, je způsob, jakým funguje nadzemní část rostliny. Růst kořenů je přímo závislý na růstu nadzemních orgánů rostlin, protože listy syntetizují uhlík, který je stavebním materiálem tvořícím kořeny. Až 40 % uhlíku, který rostlina přijímá fotosyntézou slouží k tvorbě kořenové biomasy.

Zvyšte objem biomasy a aktivitu mikrobiotropy zodpovědné za asimilaci a mineralizaci

Jednou z mnoha rolí půdních mikroorganismů je zajistit minerální asimilaci prvků rostlinami. Mikrobiotropa zodpovědná za asimilaci zahrnuje bakterie jako Nitrosomonas, Nitrobacter, Rhizobium, Bacillus, Pseudomonas a houby, jako je mykorrhiza. Organické formy živin transformují do minerálů uvolněných rozkladem organické hmoty v půdě nebo hnojiva a převádějí je do forem, které může rostlina asimilovat. Po této biologické přeměně je rostlina

schopna absorbovat minerální látky, jako je dusík, fosfor, draslík a síra.

Půdní mikroorganismy také musí být schopny syntetizovat enzymy potřebné pro tuto konverzi! Proto je technologie MIP® RHIZO tak cenná.

Technologie MIP® aplikovaná do oblasti rhizosféry dodává stopové prvky nezbytné pro enzymatické aktivity půdní mikrobiotropy podílející se na asimilaci minerálů rostlinou. Technologie MIP® RHIZO zaručuje dostupnost těchto stopových prvků, což vede ke zlepšení přeměny minerálních živin, jako je dusík, fosfor a síra, a k jejich lepší absorpci rostlinou. **Biostimulant rhizosféry Primeo S12** obsahuje tuto technologii MIP® RHIZO. Primeo S12 uvolňuje do půdy oligo-prvky a umožňuje mikrobiotrofu plně zhodnocovat minerální zdroje a mechanismy k získání živin, které potřebuje pro svůj růst a vývoj.

Tím, že biostimulant kořenů a rhizosféry Primeo S12 zlepšuje účinnost hnojiv, zároveň snižuje riziko ztrát živin a znečištění vodních zdrojů v důsledku vyplavování dusičnanů a fosfátů. Zvyšováním absorpce minerálů rostlinou biostimulant Primeo S12 také stimuluje lepší růst kořenů, pokud jde o jejich hustotu a hloubku prokořenění. Tento biostimulant rhizosféry umožňuje plodinám, aby přijímaly více vody z hloubky půdního profilu, což je zásadní výhodou v horkých a suchých obdobích.

František Václavík

Zdravá zvířata začínají výživou mláďat

Jedním ze základních předpokladů zdravých a produktivních zvířat je bezpochyby kvalitní krmivo. A to již od narození. Žádný správný chovatel tedy nepodceňuje výživu mláďat a mladých kategorií zvířat. A pokud chce mít jistotu, že zvolil správně, pak vsadí na produkty z nabídky společnosti VK-Drcman s.r.o. Tato výživářská firma se zaměřuje především na krmiva a krmné doplňky pro mláďata, ovšem bohaté portfolio zahrnuje i speciální, doplňková a minerální krmiva pro všechny kategorie hospodářských zvířat.

Tři desetiletí zkušeností

Úctyhodných 30 let již funguje na našem trhu společnost dodávající krmiva pro hospodářská, užitková, domácí i zájmová zvířata. Firma, sídlící v Němčicích u Holešova, vznikla z bývalé kooperační mýchárny, sušičky a tvarovny krmiv a nejprve pokrývala poptávku zemědělské prvovýroby v nejbližším okolí. O kvalitní produkty se však začali farmáři a chovatelé zajímat se stále větší intenzitou a i ze vzdálenějších destinací. Na základě toho se začala výroba krmiv rozvíjet – z počátku spočíval nosný program v produkci tukových náasad, jež se využívaly jako energetický doplněk v krmných směsích pro drůbež.

Restrukturalizace v živočišné výrobě se však odrazila i na poptávaném složení krmiv a krmných doplňků. A firma VK-Drcman pružně reagovala a odstartovala novou etapu výrobního programu, v němž hlavní roli hrají kompletní i doplňkové krmné směsi pro monogastry a polygastry. A s tím, jak rostlo povědomí o této společnosti na trhu, rostla i její dobrá pověst, kterou si vysloužila zejména svou vstřícností vůči požadavkům zákazníků, kdy pro VK-Drcman není problém vyrobit menší šarži krmiv nebo vyhovět specifickým potřebám i méně obvyklých druhů a kategorií zvířat. V současnosti tak „gró“ výroby spočívá ve výrobě pro mláďata, speciálních doplňkových krmivech a minerálních i doplňkových krmivech pro všechny kategorie hos-

Firemní prodejna nabízí pestrý výběr krmiv i dalšího zboží.

podářských zvířat – a to jak pro potřeby velkoodběratelů, tak i pro drobných chovatelů. Nelze opomenout ani krmiva pro ekologické chovy a medikovaná krmiva vyráběná v souladu se Zákonem o léčivu. Samozřejmostí je pak i servis, odborné poradenství a rozvoz krmiva po celé České republice.

Kvalitní krmiva vznikají v moderním prostředí

Bez moderních výrobních linek si v současnosti produkci kvalitních krmiv ani nelze představit. To v Němčicích dobře vědí a proto i v are-

álu VK-Drcman fungují dvě samostatné výrobní linky – jedna na výrobu premixů a minerálních krmiv, druhá je pak určena pro kompletní a doplňkové krmné směsi. Díky rozsáhlé účelové rekonstrukci, které se obě tyto linky v minulosti podrobily, je zaručena maximální přesnost a kvalita výroby, jež je počítačově řízená a s mnoha kontrolními body. Dalším krokem, který znamenal podstatné zkvalitnění nejen krmiv pro mláďata, ale i speciálních výrobků, byla instalace technologie na hydrotermickou úpravu surovin. Jde o zařízení JET SPODER, jež umožnilo další rozšíření výrobního programu s cílem zvýšení stravitelnosti krmiv.

Velký průlom ve výrobě pak nastal v roce 2019, kdy firma uvedla do provozu novou granulační linku. Ta má oproti staré výrobní lince nejen dvojnásobný výkon (tzn. vyprodukuje 4,5 tuny krmiva/hod.), ale výrazně se zlepšila i kvalita výrobků. Zhruba o dva roky později byla v návaznosti na tuto granulační linku instalována automatická pytlovací linka se zakladačem pytlů na palety a robotem. Důvodů k těmto krokům je vícero – jednak je stále větším problémem sehnat do výroby spolehlivé zaměstnance a je proto nezbytné nahrazovat lidskou sílu technikou. Dalším důvodem je i neustálé se zvyšující objem produkce a tím nutnost maximálně zefektivnit veškeré pracovní operace.

Vyvážené krmení telat aneb základem je správně nastartovaný bachor

Jak již bylo několikrát zmíněno – specialitou společnosti VK-Drcman je výživa

Výživa telat je specialitou VK-Drcman.

Výrobní areál se nachází v Němčicích u Holešova.

Moderní výrobní a pytlovací linky jsou zárukou maximální kvality krmiv.

mláďat. Není pochyb o tom, že jde o náročnou disciplínu, jelikož škody, napáchané nevhodnou výživou na mláďatech, se často negativně podepisují na zdraví a užitkovosti dospělých zvířat. Kvalitní a vyvážená výživa mláďat je tedy velkou výzvou a zodpovědností – a firma VK-Drcman se jí rozhodně nebojí. Pádým důkazem je kupříkladu slamnatý startér pro telata PALEAMIX, s nímž výrobce slaví úspěch prakticky ve všech chovech, kde jej pro výživu telat využívají. Vysoce strukturální startér obsahuje hydrotermicky upravené obiloviny, kukuřici, sójové boby a rohovník. Krom toho je ve směsi i řezanka sena a slámy, která je zárukou optimálního stimulačního efektu pro rozvoj bachorových papil od nejranějšího věku telete. Směs obsahuje vysoce využitelné a stravitelné živiny, čímž je podpořen optimální růst telat. Díky vynikajícím chuťovým vlastnostem vzniká rychlý návyk a stabilita dobrého příjmu telaty. Řezanka je naštípána na ideální délku 2 cm – to se prokázalo jako nejvhodnější velikost podporující rozvoj bachorových papil a tonus stěny předžaludku. Takto krmené jalovičky tedy mají ty nejlepší předpoklady, aby dospěly ve vysokoprodukční dojnice schopné přijmout požadované množství sušiny. Další výhodou tohoto produktu je, že zajišťuje nejen živinové, ale i tolik potřebné mechanické nasycení rostoucích zvířat – a to souběžně. Klesá tak

riziko vzniku bachorové acidózy a souvisejících poruch trávení. Zdravá a prosperující telata s dobrou imunitou jsou nepochybně snahou každého chovatele skotu – není proto divu, že poptávka po startéru roste a společnost VK-Drcman vychází této poptávce vstříc průběžným navyšováním výroby.

Pozoruhodný PALEAMIX je ale jen jedním z mnoha produktů, které němčická firma nabízí pro krmení telat. Výživa nejmladších kategorií skotu (tj. od narození až do šesti měsíců věku) je specializací společnosti VK-Drcman. Z uceleného programu výživy telat určitě stojí za „vypíchnutí“ i TELMIX. Teno startér obsahující hydrotermicky upravené obiloviny, kukuřici a sójové boby má vynikající chuťové vlastnosti a zajišťuje velmi dobrý a rychlý růst telat. Kromě optimálního obsahu kvalitních proteinů, vysokého obsahu energie a stravitelné vlákniny, je samozřejmostí obsah veškerých esenciálních minerálních látek, vitamínů a mikroprvků tak, aby byl v maximální míře podpořen zdravotní stav a vitalita telat.

VK-Drcman – protože zvířata vědí...

Za zmínku určitě stojí i poměrně široká nabídka produktů v biokvalitě, jejichž výrobou se VK-Drcman zabývá již několik let. Firma je registrována prostřednictvím certifikační organizace BOKONT CZ, s.r.o.

a vyráběná biokrmiva lze využívat v ekologickém zemědělství v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 834/2007 a Nařízením komise (ES) č. 889/2008. Suroviny pro výrobu směsí nakupuje společnost VK-Drcman přímo od zemědělců v biokvalitě a při míchání pak přidávají mikroprvky, které je možné v ekologické výrobě zařadit do všech typů krmiv a vitamíny do krmiv pro monogastry. Zájem o tato krmiva roste. Je to trend, který souvisí i se vzrůstající poptávkou po bioproduktech u konečných spotřebitelů.

Nutno dodat, že společnost VK-Drcman od svého samého počátku spolupracuje s odborníky na výživu zvířat. Při vývoji nových krmných směsí a doplňků tak berou v potaz nejen požadavky praxe (např. vzrůstající užitkovost hospodářských zvířat), ale i odborné poznatky z výzkumu – a to nejen tuzemského. Receptura však zůstává vlastní. Maximální kvalita výrobků a spokojenost zákazníků jsou pro VK-Drcman absolutní prioritou. Celý proces organizace výroby a prodeje je tak zahrnut pod systém managementu jakosti. Ostatně, největšími odborníky na optimální složení krmiva jsou nakonec sami strážníci. A s chutí zkonzumovaná předložená krmná dávka je asi tím nejpádnějším důkazem, že to ve firmě VK-Drcman zkrátka umí.

Text: Petra Bártlová
Foto: autorka a archiv VK-Drcman s.r.o.

**VYRÁBÍME A DODÁVÁME
CHOVATELŮM ZVÍŘAT**

- STARTERY PRO ODCHOV MLÁĐAT
- KOMPLETNÍ KRMNÉ SMĚSI
- KONCENTROVANÁ KRMIVA
- DOPLŇKOVÁ KRMIVA
- SPECIÁLNÍ KRMIVA A KRMNÉ DOPLŇKY
- MINERÁLNÍ KRMIVA A PREMIXY
- MEDIKOVANÁ KRMIVA
- HYDROTERMICKY UPRAVENÉ KRMNÉ SUROVINY
- BIO KRMIVA

**ŠIROKÝ SORTIMENT
KRMIV PRO
DROBNOCHOVATELE**

SLUŽBY CHOVATELŮM
VÝROBA KRMIV DLE INDIVIDUÁLNÍ POTŘEBY
CHOVATELE (KRMIVA NA MÍRU)
KONZULTAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST
V CHOVU, VÝŽIVĚ, ŘÍZENÍ CHOVU
LABORATORNÍ ANALÝZY KRMIV, KRMNÝCH SUROVIN

**VETERINÁRNÍ PROBLEMATIKA - ANALÝZY
BACHOROVÝCH TEKUTIN, KRVĚ, MOČI, VÝKALŮ**

www.vkdrcman.cz

Pastevní areály od firmy AGROTRANS

Termín “pastvina” je všeobíejající slovo, pod kterým si lidé z různých oborů představují různé aspekty. Každý si podle svého zaměření může najít svůj obsah. Pícnináři, chovatelé zaměřeni na management stáda, veterináři, ochránci zvířat a vlků, plemenáři, dodavatelé strojů a mechanizace a v neposlední řadě i dodavatelé technologií pro pastevní odchov zvířat.

Z pohledu posledně jmenovaných představuje termín pastvina soubor stavebně technických a technologických prvků, které jsou nezbytné pro zabezpečení bezproblémového pobytu zvířat ve vymezené oblasti. Při realizaci záměru vytvořit zabezpečenou pastvinu nebo jiným slovem ohradu, je nezbytné vzít v úvahu několik kritérií.

- oplocení (ohrazení) pastviny
- napájení zvířat
- vybavení pro příkrm zvířat
- prostor pro manipulaci se zvířaty

a v návaznosti na to případné zimoviště.

Protože se problematikou výstavby a vybavení pastevních areálů zabýváme již takřka 30 let, dovolte mi několik komentářů z naší praxe.

Oplocení pastvin

Pokud máte jasnou představu v tom, že plánujete vybudovat trvalé oplocení a oplocenou pastvinu využívat s výhledem mnoha let, udělejte to správně hned od počátku. Vyberte materiály s dlouhou životností alespoň 15-20 let. Pokud zvolíte variantu dřevěných kůlů, nejvhodnějším materiálem se jeví akátové dřevo, které jako jedno z mála má dostatečně dlouhou životnost. Podobně lze použít i kůly betonové nebo kovové.

V závislosti na technologii zapravení dřevěných kůlů do země (strojově zatlučení, ruční zatlučení) vybírejte sortiment kůlů s co největším průměrem. Než začnete kůly do země zapravovat, je třeba mít již předem jasnou představu, kde budou brány a po obvodu ohrady si vytvářet rohy a lomy, které vyžadují vyztužení průběžnou, rohovou nebo bránovou zpevňující konstrukcí. Tyto konstrukce jsou páteří oplocení a zpevňují celou budovanou ohradu. Obecně také platí, že rohové kůly musí být zapraveny do země hlouběji než kůly průběžné. To, že jste opěrné konstrukce provedli správně, se projeví při napínání vodorovných prvků oplocení.

Jako vodorovný prvek při stavbě trvalého oplocení poslouží nejlépe pozinkované dráty, raději s vyšší mechanickou pevností, protože tyto vysokopevnostní dráty lépe odolávají tlaku zvířat na oplocení. Protože je dnes již standardem použití elektrického ohradníku při oplocení pastvin, má použití ocelových drátů s vysokou vodivostí vliv na jeho správnou funkčnost, zejména na delších úsecích ohrad.

S výhodou především u malých zvířat nebo u farmových chovů zvířete nebo pro zabezpečení zvířat proti vlkům lze také použít vysokopevnostní pletivo se speciální vazbou nepohyblivých spojů vodorovných a svislých drátů tohoto pletiva. Jedná se o plativa značek CYCLONE a HAMPTON.

Pamatujte na to, že dráty byste měli udržovat napnuté, aby zvířata nemohla mezi nimi prolézat. Také k tomuto jsou určeny napínáky drátu nejlépe v kombinaci s kompenzačními pružinami, které se dovedou do jisté míry vypořádat i s délkovou roztažností drátu vlivem teplotních změn. Ač je to skoro k neuvěření, běžný ocelový drát se může v létě prodloužit až o 20 cm na 1 km ohrady. U kvalitnějších vysokopevnostních drátů je tato hodnota přibližně poloviční.

Při volbě „síly“ vlastního elektrického ohradníku, berete v úvahu zejména délku oplocení a materiál použitých vodičů. A v neposlední řadě, ruku na srdce, svoje možnosti a úsilí, které jste ochotni věnovat na podsekání vodičů oplocení pro zajištění správné funkce elektrického ohradníku. Čím výkonnější zdroj impulsů elektrického ohradníku, tím větší je šance udržet dostatečně vysoké napětí na vodičích i na dlouhém oplocení. Pokud chcete mít jistotu plného výkonu elektrického ohradníku, budete muset vegetaci pod oplocením pravidelně udržovat tak, aby se vodič nezkřivoval rostoucí vegetací.

V reakci na komunikaci s našimi zákazníky se do našeho sortimentu elektrických ohradníků značky GALLAGHER a HORIZONT začíná stále více prosazovat

Zimoviště klasického a Roundhouse

i využití solárních panelů jako zdroje energie pro dobíjení baterií, které se používají v lokalitách bez přístupu k elektrické síti 230 V. Chtěl bych upozornit na skutečnost, že výkon (velikost) solárního panelu je třeba dimenzovat s ohledem na spotřebu zdroje elektrického ohradníku a kapacitu připojených baterií. Neváhejte nás kontaktovat pro řešení Vašeho konkrétního systému.

V posledních několika letech se objevil u nás nový fenomén – výskyt vlka obecného. Z jedné strany přísně chráněný a velebný za přínos v naší krajině a z druhé strany predátor, který nerespektuje skoro nic, protože nemá v naší krajině přirozeného nepřítel. Průběžně se zvyšující škody na pasených stádech se promítají i do možnosti získat finanční podporu na vybudování takového typu oplocení, které má pomoci zvýšit zabezpečení paseného stáda před útoky vlků. Zaslíbení hovoří i o speciálním zabezpečení zimovišť nebo výběhů vysokým oplocením tam, kde se telí krávy nebo bahní ovce.

Napájení a příkrm zvířat

Chovatel, který má v pastevním areálu zdroj vody, získává obrovskou výhodu před ostatními, kteří vodu na pastviny musí dovážet v cisternách. Doprava vody stojí nemalé prostředky a zabere spoustu času. Zkuste ještě jednou prověřit možnost, zda se přímo v pastevním areálu nebo poblíž nevyskytuje zdroj vody pro napájení zvířat, který byste mohli využít. Zajistit si trvalý zdroj vody na pastvinách je ta nejlepší investice s rychlou návratností. S ohledem na dlouhodobý vývoj počasí u nás, které se vyznačuje dlouhými periodami bez srážek je to i nezbytná nutnost pro efektivní provoz na pastvinách a venkovních zimovištích. Vhodně lze pak

Manipulační ohrada

například využít i nezámrzné míčové napáječky značek MIRAFOUNT či LA BUVETTE pro celoroční provoz.

Technologický pokrok nabízí i nové možnosti čerpání vody s využitím čerpadel poháněných z 12 V baterií, které po doplnění několika solárních panelů či větrné turbíny zajistí dodávku vody i v odlehlejších lokalitách. Nicméně připojení alespoň sezónního napájecího systému na vodovodní řád je stále tou nejjednodušší variantou.

Zpevnění povrchu pastviny v okolí napájecího místa je přehlíženým aspektem péče o pastvinu. Přitom je to nejvíce zatížené místo, které by si určitou investici jistě zasloužilo. Položené betonové panely nebo ještě lépe polovegetační rošty splní dobře svou funkci a z pastevního areálu zmizí obvykle do hloubky rozšlapaná bažina.

Projevy klimatických změn nám přináší každoročně delší a delší období s minimálními srážkami. Na spoustě lokalit se tak na pastvinách prakticky zastaví obrůstání travou a je třeba přikročit k dokrmování zvířat. Naštěstí není dnes problém najít vhodné vybavení pro zajištění příkrmu v podobě krmných žlabů nebo krmelců na balíky píce, např. od značky JOURDAIN. Prohlédněte si náš katalog a jsme přesvědčeni, že tam naleznete vhodné řešení.

zásadně zjednoduší a urychlí celou operaci.

Zimoviště

Otázka přezimování zvířat rozhodně přesahuje rámec tohoto článku. Nicméně si myslím, že způsob řešení pobytu zvířat mimo tu část roku, kdy pobývají na pastvině, je integrální součástí konceptu pastevního odchovu zvířat. Vybudování zimoviště je investičně nákladnou operací, kterou je třeba dobře připravit, promyslet a následně vybavit vhodnou technologií, která bude spolehlivě sloužit v následujících desetiletích.

Již takřka 30 let se výše uvedenou problematikou zabýváme a troufám si říci, že se nemusíme stydět za svou práci, kterou jsme odvedli při realizaci pastevních areálů nebo zimovišť. Rádi Vám nabídneme naše zkušenosti i služby při přípravě nebo realizaci vašich plánů.

Ing. Petr Kotlaba

Chcete-li na své farmě či hospodářství řešit otázky správných zásad pastevní problematiky, neváhejte je s naším kolektivem konzultovat. Jsme Vám jako firma k dispozici, a to v těchto osobních specializacích:

Ohrady a pevná manipulace:

Kučera Martin,

tel. 731 159 643,

martin.kucera@agrotrans.cz

Zimoviště, stáje, napájení,

projekty: Kučera Pavel,

tel. 731 159 644,

kucera@agrotrans.cz

Elektrické ohradníky, projekty

a jejich zapracování do dotačních programů:

Ing. Pavel Jždárský,

tel. 731 650 940,

sales@agrotrans.cz

Elektrické ohradníky:

Ing. Petr Kotlaba,

tel. 731 154 641,

kotlaba@agrotrans.cz

Obchodní oddělení: Marek

Bačovský,

tel. 737 020 323

marek.bacovsky@agrotrans.cz

Oplocení

Napáječka s býkem a roštem

Klasické zimoviště

Hýčkejte svá zvířata se společností CERNIN

Každý chovatel hospodářských zvířat dobře ví, že aby jeho svěřenci byli zdraví a výkonní, je potřeba jim zajistit především optimální krmení a také dobré životní podmínky. Špičkové krmivo a kvalitní podestýlka samy o sobě ale nestačí. Je nutné je ke zvířatům a do stáje také efektivně dopravit a založit či nastlat. Zdá se Vám to jako komplikace? Rozhodně ne, pokud znáte společnost CERNIN s.r.o.

Česká rodinná firma CERNIN působí na našem trhu již od druhé poloviny devadesátých let. Znalostí a zkušeností v oboru výroby krmných míchacích a zastýlacích vozů i další techniky nejen pro živočišnou výrobu má tedy opravdu přehled. Se stroji značky CERNIN se lze potkat v tuzemských zemědělských podnicích, ale stejně tak i ve všech evropských zemích i v zámoří. Důvod k mimořádné popularitě je prostý – technika CERNIN je extrémně spolehlivá. Tato stěžejní vlastnost je dána zejména kvalitními materiály použitými pro masivní a odolné konstrukce. Krmné vozy jsou navíc vybaveny efektivním a přitom jednoduchým míchacím systémem.

Vertikální míchání má řadu výhod

Při vývoji a výrobě míchacích krmných vozů vsadila společnost CERNIN na vertikální míchací šnek. Ačkoliv na trhu jsou poměrně široce zastoupeny i krmné vozy s horizontálním mícháním, má vertikální míchací ústrojí řadu nesporných výhod a zájem mezi uživateli o tuto technologii trvale vzrůstá. A existuje hned několik pádných argumentů, proč tomu tak je – systém vertikálního míchání dokáže rychle a kvalitně zamíchat jednotlivé komponenty krmiva, aniž by přitom došlo k narušení jejich přirozených vlastností. Tím, že směs není během procesu míchání nijak tlačena, mačkána ani zahřívána, je výsledná krmná dávka nadýchaná, rovnoměrně promísená, poddajná a se zachovanou strukturotvornou vákninou. Do směsi lze velmi snadno a rychle přimíchat mikrogranuláty a minerály. A další nemalou předností vertikálních míchacích vozů od společnosti CERNIN je i jejich životnost, která je prokazatelně delší, než u horizontálních technologií. Rovněž údržba této techniky je snazší a levnější. V některých zemědělských podnicích tak lze potkat stroje, které jsou v provozu i dvacet let. I ta nejspolehlivější technika se ale může v náročném prostředí živočišné výroby občas porouchat. Majitelé krmných vozů CERNIN ale rozhodně „na holičkách“ nezůstanou. Jde o českého výrobce a servis je tedy po-

Krmné a zastýlací zařízení „Nesenka“ lze uchytit do všech typů manipulátorů.

měrně levný a hlavně pružný a rychlý. Tím, že je vertikální míchání méně náročné na potřebný příkon, dochází i k úspoře pohonných hmot – a to je v současnosti pádný argument.

Další aspekt, na kterém si společnost CERNIN zakládá, je individuální přístup požadavkům každého zákazníka. Zájemci si mohou vybrat z široké palety modelů – od nejjednoduššího stroje, přes krmný vůz vybavený váhou a skluzem, až po maximální výbavu zahrnující vyskladňovací hřeblový dopravník z nerezové oceli s palubní hydraulikou. Pro náročné zákazníky lze dodat i verzi s elektromagnetickým ovládáním všech funkcí. Většina strojů se přitom nechá ještě individuálně upravit či doplnit o funkce, jako je vlastní nakládání hydraulickou rukou nebo frézou. U zastýlání slámou představuje zajímavou alternativu možnost zastýlání přídatnou turbínou až do vzdálenosti 20 a více metrů. Za zmínku stojí i volitelné příslušenství v podobě patentovaného odnámatelného vakovacího zařízení, díky němuž lze přímo vyrábět vaky s kukuřičnou siláží či senáží.

Poměrně pestrý je i výběr velikostí krmných vozů – běžně se pohybují od 4 do 30 m³. Zejména provozovatelé bioplynových stanic ale často požadují objemnější vozy a pro ně se vyrábí vany, které pojmu až 60 m³ hmoty. V nabídce lze najít jak jednošnekové, tak i dvou a tříšnekové varianty.

S CERNINEM nejen nakrmíte

Sídlo společnosti CERNIN se nachází v Budišově nad Budi-

šovkou. Tam také sídlí i mateřský závod, ve kterém se kromě avizovaných krmných vozů vyrábí také pojízdné nádrže na naftu (bez nutnosti schválení k provozu), dezintegrátory pro bioplynové stanice a také mobilní kompostárny, jež jsou určeny pro zpracování rozmanitých druhů biologicky rozložitelných odpadů.

Aby společnost CERNIN vyhověla opravdu maximálnímu počtu zákazníků, neomezuje svou nabídku pouze na vlastní výrobky, ale ve spolupráci se zahraniční firmou nabízí i moderní samostatné krmné míchací vozy v rozličných kubaturách.

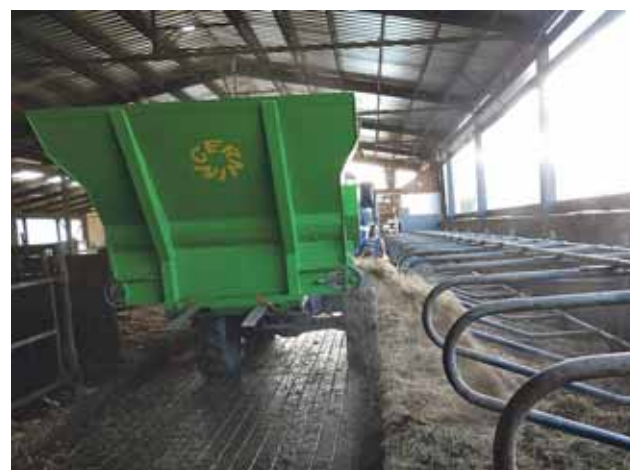
Ačkoliv míchací krmné vozy s vertikálním šnekem jsou nepochybně „vlajkovou lodí“ v portfoliu společnosti CERNIN a zájem o ně mezi chovateli hospodářských zvířat neustále roste, přesto výrobce nezaostává ani ve vývoji a výrobě další techniky, která čas od času obohatí a vhodně doplní nabídku. Nedávno tak byl sortiment rozšířen o nesené vozy s objemem 3,5 – 7 m³. Dokáží rozložit, pokrájet a zastlat balík slámy a skvěle se uplatní i na nakládání krmiva v menších chovech. Velmi efektivní jsou kupříkladu při podestýlání kuřat a slepic. A i u této techniky projevily výrobce maximální vstřícnost vůči požadavkům zákazníků, kdy oba nesené stroje lze upravit rovněž do podoby tažených zařízení.

Vývoj techniky vychází z podnětů od uživatelů

Výčet činností společnosti CERNIN však stále nekončí – již od roku 1994 se pod touto značkou vyráběly opotřebi-

Z expozice na letošní Zemi Živitelce

Rychlé a efektivní zastýlání boxových loží.

teľné náhradní díly. V roce 2019 pak vznikla dceřiná společnost CERNIN DILY s.r.o. Ta nejen pokračuje v avizované produkci opotřebitelných dílů, ale zabývá se i výrobou moderních nesených lžic k zastýlání slámou, separátorem a aplikací vápence. Tato zařízení dokáží pracovat se slámou – a to jak volně loženou, tak i balíkovanou. Mezi další výrobky patří také nesené sklopné hrablo, různé druhy stěrek, nebo mobilní kryt silážních jam.

Podobně jako mateřská společnost – i firma CERNIN DILY se zabývá nejen výrobou, ale také vývojem. Zohledňuje přitom požadavky a přání přímo z praxe – tedy od farmářů a konečných uživatelů. Takto vznikl i nesený rozlozovač balíků, který splňuje takřka všechny nároky na manipulaci s balíky. Tento rozlozovač je pozoruhodný především svou neotřelou a zároveň jednoduchou konstrukcí. Je možné jej umístit nejen do třetího bodu traktoru, čelních ramen traktoru, do ramen manipulátoru. Díky tomu má mnohostranné využití – lze jej použít k efektivnímu rozložení kulatých nebo hranatých balíků, přičemž jeho hlavní předností je, že rozlozují balík, aniž by přitom poničil strukturu materiálu. Jde zkrátka opravdu o rozlozovač, nikoliv o „řezač“. Velkou výhodou této technologie je nízká prašnost – a to ocení jak ustájená zvířata, tak i lidé pracující ve stáji. Rozlozovač je díky své jednoduchosti jen minimálně poruchový. K práci mu postačuje pouze jeden hydraulický obvod a není třeba rozváděčů ani složité elektroniky. Tento unikátní rozlozovač byl testován a vyvíjen několik let,

ve třech velikostech v nesené variantě. Lze ji snadno připojit za smykový nakladač, manipulátor nebo čelní nakladač a třetí bod traktoru.

Pracovní záběr společnosti CERNIN DILY zahrnuje také již zmiňovanou výrobu opotřebitelných náhradních dílů jako jsou dláta pro půdopracující stroje, břitzy, střední díly, odhrnovací desky, nože (i pro krmné vozy jiných značek) nebo díly pro zelinářské stroje. Při výrobě je vždy kladen důraz na kvalitu a je tedy využívána moderní ořezávací ocel a vyspělé technologie pro zvýšení odolnosti vůči opotřebení. Kromě tepelného zušlechťování se tak často „dostanou ke slovu“ technologie tvrdokovových návarů, pájených karbidových destiček i odolné karbidové náštíky. Výroba je určena převážně pro velkoodběratele a každý vznikající produkt je tak vždy podložen konkrétní objednávkou. A není bez zajímavosti, že většina výrobků putuje na export do zahraničí. Je určitě potěšující, že společnost CERNIN i CERNIN DILY tak šíří povědomí o „zlatých českých ručičkách“ do širého světa....

Text: Petra Bártlová
Foto: archiv CERNIN s.r.o.

Vertikální krmný míchací vůz – model C 11.

Vertikální krmný vůz vybavený hydraulickou nakládací rukou.

CERNIN s.r.o.
Sídlo firmy: Berounská 399, 747 87 Budišov nad Budišovkou,
tel./fax: 553 773 318, 556 300 830
mobil: 604 307 329, E-mail: jcernin@volny.cz, www.cernin.cz

KRMNÉ MÍCHACÍ VOZY, DEZINTEGRÁTORY PRO BPS A SYSTÉMY PRO ZASTÝLÁNÍ
Kontakt: jcernin@volny.cz, tel.: +420 604 307 329
bukavojan@cernin.cz, tel.: +420 608 634 871

Nesené a tažené jednoduché zastýlací a krmné stroje. Rozdružení a pořezání balíků. Nabíjecí funkce. Velikost od 2 do 7 m³

Kvalitní vakování krmiva jako volitelné příslušenství ke krmnému vozu.

MOBILNÍ NÁDRŽE NA NAFTU
Kontakt: malisek@cernin.cz, tel.: +420 603 847 238

ZASTÝLACÍ LŽICE A HRABLA PODESTÝLKY
vhodné pro zastýlání separátu nebo slámy, úpravu podestýlky a zakládání vápence.
Kontakt: jcernin@volny.cz, tel.: +420 604 307 329

Vedoucí prodeje: jcernin@volny.cz, +420 604 307 329 **www.cernin.cz**